

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Határmenti kisajátítás

Írta KUN FERENC dr.

A Déli Hírlap november 30-iki számában ismertette a parlamenti képviselők egy csoportja által benyújtott törvényjavaslatot, melynek célja a nyugati határtól száz kilométeres körzetben fekvő, huszonöt holdnál nagyobb és nemzetkisebbségi állampolgárok tulajdonában levő földbirtokok kisajátítása és azokon román nemzetiségű kisbirtokosok letelepítése volna. Az indító ok a javaslat elkészítői szerint az, hogy az ország nyugati határán a revíziós törekvéseket ellensúlyozó biztos nemzeti határ létesítésék.

Az erre vonatkozó hírek érthető nyugtalanságot keltek a határmenti területen lakó nemzetkisebbségi és ezek között is elsősorban a magyar birtokosok körében. Ezzel a nyilatkozattal szemben szükségesnek tartom kifejezést adni annak a meggyőződésnek, hogy ebből a javaslatból törvény nem lesz s különösen birtokos magyar testvéreink figyelmét akarom néhány körülményre felhívni, melyek alkalmasak annak megvilágítására, mennyiben lehetséges, vagy mennyiben nem annak megvalósítása?

A javaslat törvényerőre emelését kizárja elsősorban az ország alkotmánya, melynek alapelvei az állampolgárok egyenlősége, miután pedig az alkotmánytörvénnyel egyetlen törvény sem kerülhet ellentétbe, lehetetlenség olyan törvény alkotása, mely tulajdonjogot korlátozó intézkedéseket az állampolgárok nemzetiségi hovatartozása szerint léptetne életbe. De kizárja e javaslat törvényerőre emelését az országunk alap-törvényeként becikkelyezett trianoni békeszerződés VI. cikkének a nemzetkisebbségek védelmére vonatkozó rendelkezése is, melyeket országunk alaptörvényekül ismert el, kijelentvén, hogy „semminemű törvény, rendelet vagy hivatalos intézkedés ezekkel ellentétben nem lehet.” Már pedig a javaslat szövege ellentétben áll a trianoni békeszerződés 58-ik szakaszával, mely minden román állampolgár részére, faji, nyelvi vagy vallási különbség nélkül egyenlő és ugyanazon polgári és politikai jogokat biztosít.

Nyilvánvaló, hogy a javaslat benyújtói a Mussolini milári beszédének hatása alatt keletkezett igazolmány cselekedtek abban a véleményben, hogy a revízióellenes mozgalomnak tesznek ezzel szolgálatot. Nyilvánvaló azonban az is, hogy e cselekedet felette meggo doltalan. El sem képzelhető, hogy akadjon az országnak egyetlen olyan számottevő politikusa, aki politikai hitvallása alapjaként nem a trianoni békeszerződést és az ezzel szerződés fentartására hivatott Népszöveget tekintené. A javaslat pedig nem más, mint támadás ezen szerződés egyik lényeges része és az azt őrző Népszöveg ellen, és — nem szólva annak törvényerőre emeléséről — annak már csak komoly parlamenti tárgyalás alá vétele is nem a nyugati határ revízióellenes megerősítésére szolgál, hanem az ország határait biztosító békeszerződés alapjait elhárítani támadásnak bizonyulna. Ilyenre pedig egyetlen felelős politikus sem lehet kapható!

A javaslat megvalósítása azonban nemcsak jogi és politikai szempontból lehetetlen, hanem annak megvalósítása a józan szemüvegén át nézve céltalan is volna. Mi magyarok hivatalos szervezeteink útján és számtalanszor kijelentettük már, hogy a békeszerződés által teremtett helyzetet elfogadjuk, annak minden következményét levontuk. Minket nem lehet felelőssé tenni

Az angol király lemondása tragédia volna nemcsak Anglia, hanem az egész világ számára is

Lloyd George szerint

Az angolai alkotmányválság ügyében még mindig nem hangzott el a döntő szó. Beavatottak szerint arra ma kerül a sor. Baldwin miniszterelnök kedden este megjelent a Belvedere-kastélyban, ahol VIII. Edward király több órás kihallgatáson fogadta Baldwin azután vacsorára a király vendége volt. A vacsorán a yorki és a kenti hercegek is résztvettek. Baldwin késő éjjel meglehetősen jó kedélyállapotban hagyta el a király kastélyát.

A londoni reggeli lapok ezt jó jelnek vélik és úgy látják, hogy a krízis véget ért, de annak részleteit egyelőre még nem hozzák nyilvánosságra. Megállapítják azonban, hogy Edward királynak a trónról való lemondásáról nincsen szó.

Baldwin miniszterelnök hír szerint a király előtt politikai okokat is felsorakoztatott, amelyek nem tévesztették el hatásukat.

Kevésbé a miniszterelnöknek a királyi kastélyból való eltávozása után, a király két fivére is visszatért Londonba. Csak szerdán reggel vált azonban ismeretessé, hogy a yorki és a kenti hercegek az éj folyamán másodszor is felkeresték a királyt.

Ennek oka állítólag az, hogy a király még sem akar házassági tervéről lemondani.

Nagy feltűnést keltett, hogy szerdán reggel a Belvedere kastély tornyán a cornvalli hercegség zászlaja lengett. Eddig ugyanis azokon az épületeken, amelyekben a király tartózkodott, mindig az angol birodalmi zászló volt kitűzve. Egyesek ebből azt következtetik, hogy a király lemondani készül és Cornvall hercegeinek címét veszi fel.

A cornvalli hercegség, amely Edward király személyes tulajdona, évi hetvenezer font jövedelmet hoz.

Baldwin miniszterelnök ismételt tanácskozott Monckton lorddal, a hercegség ügyészével, aki tegnap a király-

nál is megjelent kihallgatáson.

Londonban egyre inkább beszélik, hogy Baldwin miniszterelnök meggyőzte a királyt, aki ennek következtében mégis csak visszalép szándékától. A királyt állítólag a tanácsadói figyelemztették, hogy lépésének messzesemenő politikai következményei lennének. Az is hiábavaló volna, hogy a Baldwin-kormány lemondásával igyekeznek előmozdítani a király terveit.

Baldwinnak ugyanis a parlamentben olyan nagy többsége van, hogy senki nem akadna, aki olyan kormányt tudna alakítani, amely ebben a dologban másképpen vélekednék, mint a jelenlegi kormány.

Nagy feltűnést keltett, hogy Albert Allen, a király bizalmas pénzügyi embere néhány nap előtt megjelent a Belvedere-kastélyban, ahol hosszabb beszélgetést folytatott Edward királlyal. Albert Allen azután Baldwin miniszterelnökkel is tanácskozott.

Az angol kormány tegnap délen rendkívüli minisztertanácsot tartott, amelyen Baldwin részletesen beszámolt a keddi esti hosszabb kihallgatásáról. A minisztertanácsról semmiféle tájékoztatást nem adtak ki a sajtó számára.

Az alsóház tegnap délutáni ülésén A t l e őrnagy azt kérdezte a miniszterelnöktől, nem óhajt-e nyilatkozni? Baldwin így válaszolt:

— Sajnálom, nem vagyok abban a helyzetben, hogy ma bármit is mondhassak. Remélem azonban, hogy holnap ezt megtehetem.

Atlee őrnagy azt a reményét fejezte ki, hogy a miniszterelnök nyilatkozata kedvező lesz. Baldwin erre kijelentette, hogy senki nem óhajtja ezt jobban, mint ő.

B e l l e n g e r képviselő azt kérdezte a miniszterelnöktől, van-e tudomása arról, hogy az alkotmányjogi válság elhúzódása súlyos pénzügyi következményekkel is jár és felhívta-e erre a körülmény-

re a király figyelmét. Baldwin kijelentette, hogy ezeket a dolgokat is állandóan szem előtt tartja.

A Reuter-iroda jelentése szerint a válság elhúzódása bénítólag nehezedik az alsóházra.

Az összes tárgyalások lánghán folynak és a képviselők kedvetlenül szólnak hozzá az egyes kérdésekhez. Az alsóházra a bizonytalanság érzése nehezedik.

A croydoni repülőtérről tegnap egy utasszállító repülőgépen indult el három utassal a franciaországi Cannesbe. Először azt hitték, hogy a repülőgépen Edward király indult, később azonban kiderült, hogy a király egyelőre elhalasztotta ezt a szándékát.

Simpsonné három ügyvédje repült Cannesbe és már meg is érkezett oda.

Simpsonné, aki eddig mereven elzárkózott a sajtó munkatársai elől, tegnap mégis fogadta az újságírókat, akik előtt titkárja felolvasta az általa szövegezett nyilatkozatot.

Ebben kijelenti, hogy szükség esetén kész visszavonulni. A fotóriportereknek megengedte, hogy az általa bérelt villa kertjében felvételeket készítsenek róla.

Amikor a fényképezők arra kérték, hogy mosolyogjon, így válaszolt:

— Nincsen semmi okom arra, hogy mosolyogjak.

Simpsonné karácsonyig szándékozik Cannesban maradni. Nem lehetetlen azonban, hogy ezt a szándékát megváltoztatja és elhagyja a francia Rivierát. Az olasz Giornale d'Italia jelentése szerint

Simpsonné Cannesból Rómába utazik és ott Berkeley lordnak és feleségének vendége lesz.

Berkeley lord felesége amerikai származású és régi barátság fűzi Simpsonnéhoz.

Edward király tegnap sem hagyta el

sem Mussolini kijelentése miatt, sem Magyarország revíziós törekvéseiért. Mindezeketől mi teljesen távol állunk s mint tízenhét éves magyar nemzetkisebbségi multunk igazolja, teljesen azonosítottuk magunkat országunk érdekeivel. Ezzel szemben azonban igényt tartunk a teljes jogegyenlőségre s mindazon törekvések ellen, melyek ezen jogegyenlőség megnyirbálását célozzák, minden törvé-

nyes eszközzel küzdeni fogunk, nem országunk háttámadásával, hanem azzal a megalkuvást nem ismerő gerinces szembeállással, mely minden ténykedésünket jellemzi s melynek — meggyőződésem szerint — előbb-utóbb eredményesnek kell lennie.

Azok a túlzó nacionalista körök, melyek a kisebbségi magyar lakosság elleni állandó izgatással, jogfosztó tényekkel és törekvé-

sekkel, gyűlölet hintésével gondolják az ország nemzeti érdekeit biztosítani, a valóságban igen rossz szolgálatot tesznek a nemzeti érdekeknek. Mert biztos nemzeti határ létesítése — amit a javaslat benyújtói is célul tűztek ki — nem jogfosztó tényekkel és belső ellenségek kitermelésével, hanem a lenkezőleg megelégedett állampolgárok tevékenységével érhető el a legbiztosabban.

a Belvedere-kastélyt. Baldwin miniszterelnök a tegnapi minisztertanács után ismét tanácskozott Walter Monckton lorddal, a cornwalli hercegség ügyészével és Peacock lord főtárnokmesterrel. Ezek később beható tanácskozást folytattak Alexander örnaggyal, a király kincstárnokával is.

Azon az angol repülőgépen, amely tegnap Cannesban leszállt, Brownlow lord, a király magántitkára, Godard ügyvéd és Kirckwood dr. orvos érkeztek meg.

Godard kijelentette az ujság-

írók előtt, hogy ő viszi Simpsonné válóperét és mivel ez szigorúan magánügy, nem nyilatkozhat róla.

Megkérdezték, hogy miért jött vele az orvos, mire azt válaszolta, hogy amikor az utasítást kapta, utazzék repülőgépen Cannesba, arra gondolt, hogy magával viszi az orvost is, aki háziorvosa. Ugyanis sohasem utazott még repülőgépen és mert beteges ember, azért vitte magával az orvost.

Lloyd George volt angol miniszterelnök, aki jelenleg Jamaika szigetén

Kingstonban tartózkodik, az ujságírók előtt kijelentette, hogy

az angol király lemondása tragédia volna nemcsak Anglia, hanem az egész világ számára. Olyan kiváló tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek arra predesztinálják, hogy az angol birodalom uralkodójának egyik legkiválóbbika legyen.

Mindent el kell tehát követni, hogy ne mondjon le. A király érzelmei szentek, — fejezte be nyilatkozatát Lloyd George.

Szibériába száműzött oroszok harcolnak a spanyol vörös milícia soraiban

A gyilkos testvérháború Spanyolországban tovább tart. Az orosz szovjetkormány az eddigien is nagyobb méretekben támogatja hadianyaggal a valenciai spanyol vörös kormányt. A Dardanellák szorosán december 4—8. napjai között öt szovjetorosz és egy spanyol kereskedelmi hajó haladt keresztül.

Valamennyi hadianyaggal volt megrakva. A fedélzetükön elhelyezett tankok és nehéz ágyúk világosan voltak a partról láthatók.

Ugyanabban az időben hat orosz gőzös haladt a Földközi tenger felől orosz kikötőkbe. Ezek az orosz hajók Spanyolországból voltak visszatérőben, ahová

szintén hadianyagot szállítottak.

A spanyolországi harcokban számos orosz katona is harcol, akik közül sokan kerültek már a nemzeti csapatok fogságába. Ezek a foglyok beszélik, hogy odahaza valamennyien Szibériában voltak száműzetésben.

Azzal a feltétellel bocsátották őket szabadon, hogy vállalkozniok kellett Spanyolországba menni és ott a vörös kormány oldalán harcolni.

Bilbaóból érkezett jelentés szerint tegnap délelőtt Villa Real felett a kormánycsapatok több bombavető repülőgépe jelent meg. Ezekkel a nemzeti csapatok repülőgépei légi harcot kezd-

tek és egyet közülük lelőttek. A délután folyamán a kormánycsapatok két bombavető repülőgépe jelent meg újabb Villa Real fölött és kilencven bombát dobott le. A nemzetiek több repülőgépe szállott fel ellenük és csakhamar heves harc keletkezett a levegőben.

Mindkét fél repülőgépei közül több lezuhant. Az egyik gép a város központjába esett.

A gyalogsági harcok a két szembenálló tábor között ugyszólván teljesen szünetelnek. Mindenfelé nagy a hó és a hideg kibíratatlan. Emiatt a katonák nem mozdulnak ki fedezékükből. Csak itt-ott kerül a sor kisebb előőrsi csatározásokra.

Tizennyolc évi fegyházat kért a svájci ügyész a német nemzeti szocialisták vezérének gyilkosára

Ez év februárjában a svájci Davosban Frankfurter Dávid szabadkai származású zürichi orvostanhallgató revolvérrel agyonlőtte Gustloff, Svájcban tartózkodó német tanárt, aki a svájci német nemzeti szocialisták csoportjának vezetője volt. Frankfurter Dávidot, aki maga jelentkezett a rendőrségen, letartóztatták.

Chur város törvényszéke tegnap kezdte meg Frankfurter Dávid perének tárgyalását. A tárgyalásra az összes nagyobb német lapok elküldték tudósítóikat.

Érdeklődéssel várják az ítéletet, amelytől függ, hogy a jövőben megengedik-e a német nemzeti szocialisták működését Svájcban.

A tárgyalásra mindössze egy tanút idéztek meg és az a meggyilkolt Gustloff felesége.

A vádirat részletesen ismerteti a gyilkosságot. Eszerint Frankfurter előre megfontolt szándékkal követte el tettet. Frankfurter maga is beismerte ezt. Hangsúlyozta azonban, hogy nem volt semmiféle politikai párt tagja és elhatározásáról senkit nem értesített előre. Az a körülmény, hogy Németországban zsidó testvéreit üldözik, azt a tervet érlelte meg benne, hogy tiltakozása jeléül megöli Hitler birodalmi vezért, esetleg Göringet, vagy Göbbelst.

Mivel azonban ez a terve nem volt keresztülvihető, elhatározta, hogy Gustloffot lövi agyon,

akát könnyen elérhet. Tervét hetekkel előbb megfontolta és már a múlt év decemberében revolvért vásárolt, amellyel célbalövési gyakorlatokat végzett. Amikor véglegesen elérkezettnek látta az időt tervének végrehajtására, Zürichből Davosba utazott, ahová pénteken érkezett. Tervét akkor keddre halasztotta, mert zsidó felfogás szerint az szerencsés nap.

A vádirat felolvasása után az ügyész a következő vádindítványt tette:

Mondják ki Frankfurter Dávidot gyilkosnak, aki tettet előre megfontolt szándékkal követte el. Itéljék tizennyolc évi fegyházra, fosszák meg polgári

jogaitól, kobozzák el revolvérét, marasztalják el kártérítésben és a perkötségek fizetésében.

A vádirat felolvasása után Ganzoni tárgyalási elnök megkezdte Frankfurter kihallgatását. A vádlotthoz Grimm essen jogi tanár, a kiváló német jogtudós, Gustloffné ügyvédje is több kérdést intézett.

A tárgyalás további folyamán Jörger dr. egészségügyi tanácsos adta elő orvosi véleményét. Eszerint Frankfurter teljesen normális és a tett elkövetése idején nem volt lelki zavar hatása alatt. Tettet teljesen beszámítható állapotban követte el.

Lezuhant repülőgép tizenhárom utasa szénné égett

Az angolországi Pourley város felett lezuhant egy utasszállító repülőgép, amelynek Amsterdam volt a végcélja. A repülőgép zuhanás közben három épületnek ütődött, amelyek közül

az egyik kigyulladt és hamarosan lángokban állott. A tüzoltók a lezuhant repülőgépből öt utast élve — bár súlyosan sebesülten — megmentettek. Tizenkét utas szénné égett. A halottak kö-

Milyen foglalkozások járnak leggyakrabban aranyérrrel?

Egész egyszerűen — minden ülfoglalkozás. Ezekkel a foglalkozásokkal szinte együtt jár az aranyér, azonban sajnos ritkán változtathatja valaki foglalkozását az aranyeres bántalmak miatt, ezért örömmel üdvözzük azt a szert, amely az életmód változtatása nélkül is segít. Orvosi körök évtizedek óta igazolják, hogy a „Goedecke”-féle

ANUSOL ARANYÉRKUPOKAT a fájdalmakat gyorsan megszüntetik és a betegségeit tényleg gyökerestől kiirtják. Az Anusol gyógyszerárakban kapható.

zött van Lacierva az egy helyből felszálló repülőgépek készítője, Lindemann admirális, volt svéd miniszterelnök, a finn Gelius, a német Hohenberg báró. A megmentett sebesültek közül az egyik a kórházban kiszanvedett és így a halálos katasztrófa áldozatainak száma tizenháromra emelkedett.

Vásárhelyi püspök eskütétele

Vásárhelyi János erdélyi református püspök tegnap délelőtt tette le az esküt Carol király előtt. Az eskütételnél jelen volt Jemandi kultuszminiszter is. Vásárhelyi püspököt Bucurestibe elkísérték Teleki Artúr gróf, az erdélyi református egyház főgondnoka és Laár Ferenc képviselő, református lelkész. Az eskütétel után Vásárhelyi püspök beszédet intézett a királyhoz, amelyre Carol király válaszul üdvözölte az új református püspököt és azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy át van hatva kötelességének tudatától és tudja, milyen felelősséggel tartozik a trónnal, a hazával és hűveivel szemben. Isten áldását kérte a püspök munkájára, amely meggyőződése szerint sikeres lesz. Végül jóakaratáról és támogatásáról biztosította Vásárhelyi püspököt és a református egyházat.

Sztrájkoló munkások erőszakos ellenállása

A franciaországi Fives motorgyárban, amely Lille közelében működik, háromezer munkás sztrájkba lépett és megszállta a gyárat. A gyár igazgatója és másodmérnöke harminc dolgozni akaró munkással megkísérelte az épületbe való behatolást, azonban az sztrájkolókat kövekkel és vasdarabokkal dobálták őket. Az igazgató életveszélyesen, a mérnök és hat munkás könnyebben megsebesült. A prefektus egy szakasz nemzetőrt vezényelt ki, akik a sztrájkolókat erőszakkal eltávolították a gyárból. A sztrájkoló munkások a gyárban nagy károkat okoztak.

Voronov Bucurestiben tartózkodik. Fővárosi jelentés szerint Voronov Sergius orvos tanár, a megfiatalítás tudósa, felesége társaságában Bucurestibe érkezett.

Korcsolyák Skifelszerelések
legjobb és legolcsóbb beszerzési helye

KECSKEMÉTI

Bulev. I. G. Duca 2

Moravetzől
Irókészetlet
Töltőtollat
Írómappát
Zsebírót
Karácsonyra

Vörhenyjárványtól városunkban nem kell tartani

Bucurestiben az utóbbi hetekben felépett vörhenyjárvány egyre nagyobb méreteket ölt. A fővárosi közegészségügyi hatóságok mérlegelik annak a lehetőségét, hogy az összes elemi és középiskolát rövidebb időre bezárják és ezen idő alatt az összes tantermeket átmosásos fertőtlenítik. Timisoarán — a városi főorvosi hivatal közlése szerint — nem kell vörhenyjárványtól tartani. Novemberben összesen huszonegy vörhenybetegét ápoltak városunkban, ezek közül azonban körülbelül a felét a környékbeli községekből hozták be a járványkórházba. A novemberi járványbetegség tulnyomó része már a lábadozás állapotában van. December első kilenc napjában mindössze két vörhenyes megbetegedést jelentettek be a főorvosi hivatalban. Ezeket kivül van még egy orbáncos, négy bárányhimlős és két kanyarós beteg, így tehát a többi ragályos betegség is elenyésző számban jelentkezett. Diftériás eset jelenleg egyetlen sincsen.

Tulterhelt hajó

több száz utasának katasztrófája

Kínában a Jang-Cse-Kiang folyón borzalmas hajószerecséniesség történt. Egy személygépjármű, amely mindössze kétszáz személy befogadására készült, az egyik városból háromszázhatvennégy utassal indult el. A hajón a harminc főnyi személyzettel együtt háromszázhatvennégy ember volt. A tulterhelés következtében a hajó a rendesnél mélyebbre merült el a vízben és annak folyománya volt az, hogy nekifutott egy vizalatti sziklának, amely felhasította. A gőzös rövid percek alatt elsüllyedt. A szerecséniesség száznál is több méternyire a parttól történt és mindössze kilencen menekültek meg. Háromszázhatvanöt személy a habokban lelte halálát. A szerecséniesség járta hajón huszonegy európai utazott. Ezek valamennyien — köztük hat asszony — életüket vesztették.

Hamis eskü miatt elítelt uriaszony

Néhány év előtt Hadházi Kálmán dr. salontai ügyvéd ellen felejtést tett dr. Ormay Lajosné és az ügyvédet azzal vádozta, hogy a neki átadott négyezer lelei nem számoit el és azt nem adta vissza. A törvényszék annak idején Hadházi Kálmánt felmentette az ítélet ellenében egy évi börtönrre ítélt és ezt az ítéletet a semmitörvényesség megerősítette. Hadházi Kálmán dr. újrafelvételi kérvényt írtett a semmitörvényességhez, amely a kérelemnek helyt adott. Salonta magyarsága reméli, hogy Hadházi Kálmánnak sikerülni fog magát tisztázni annál is inkább, mert ügyében szenzációs fordulat történt. Hadházi Kálmán dr. hamis eskü miatt feljelentést tett dr. Ormay Lajosné ellen, akit most a törvényszék vétkekre talált és három hónapi elzárásra ítelt.

Karácsonvi és újévi ajándékajándékok

legnagyobb választékban szenzációs olcsó árakban Babakülönlegességek

Pollák Károly

papir- és játékküzletében

Timisoara IV., Piața Gen. Dragalina 8
Nagy választék Mikulás-ajándékokban

A beomlott épületek romjai alatt halottak és sebesültek egész tömege fekszik

Külföldről két nagyobb arányú szerecséniességről érkezik hír. Mindkét szerecséniesség ugyiszólván azonos. Csehszlovákiában is és Portugáliában is egy-egy épület omlott be és mindkét esetben több emberélet esett áldozatul.

Prágában most épül az értéktözsde nagy palotája. A második emeleten levő hatalmas tözsceterem falai bedőltek és maguk alá temették az ott dolgozó munkásokat. Huszonegy munkás könnyebb, tizenegy pedig súlyosabb sérüléseket szenvedett, négy munkást holtan huztak ki a romok alól. Attól tartanak, hogy a szerecséniességnek még több halálos áldozata lesz. A vizsgálat

apította, hogy a szerecséniességet vétkes könnyelműség okozta, mert a teremben az állványozási munkákat felületesen végezték. Az építést vezető mérnököt tartóztatták.

Lisszaboni jelentés szerint Leiria portugáliai városban az egyik iskola tetőzete bedőlt. A tetőzet rászakadt az iskola disztermére, amelyben ugyanakkor a katolikus egyesület közgyűlést tartott. Az eddig érkezett jelentések szerint a szerecséniességnek negyven halottja és száznál több sebesültje van. Az eltakarítási munkálatok még folyamatban vannak és nem lehetetlen, hogy a romok alatt további áldozatokat találjanak.

Államellenes izgatás miatt pénzbüntetésre ítélt a hadbíróóság egy román tanítót

Államellenes izgatás és irredentizmus vádja miatt került a cluj-i hadbíróóság elé Dragos Adalbert tanító, a satmarmegyei Peles község elemi iskolájának a vezetője. A vádirat szerint a tanító az elmúlt évben május tizedikén a község papja és kántora jelenlétében a magyar himnuszt énekelte, huszvetkor egy esküvő alkalmával Magyarország felvirágzásáról szóló dalt énekelt, karácsonykor pedig előadást rendezett és a szereplők ruháit a magyar nemzeti színekből állította össze. A hadbíróósági tárgyaláson kiderült, hogy a nemzeti ünnep alkalmából a kántor, aki nem tud jól románul, a román himnuszt énekelte a templomban. A kántor büszke volt teljesítményére s istentisztelet után eldicsekedett a tanítónak, hogy már három himnuszt is tud. A tanító sem

hagyta magát és azt állította, hogy ő is tud annyit, mert román letére a magyar himnuszt is ismeri. Dragos tűzbe jött, amikor látta, hogy állítását kétségbe vonják és nagy hangon elénekelte a magyar himnuszt első sorát. Pop Dumitru, a község segédjegyzője erre jelentést tett a csendőrségnek. Ami az esküvői dalt illeti, a tanuk azt vallották, hogy azon román és magyar dalokat énekeltek. A magyar dalok pontos szövegét azonban nem tudták elmondani. A tanúkihallgatások során az is kiderült, hogy a karácsonyi műsoros előadás szereplőin színes papír ruha volt, amelyeken ugyan előfordult a zöld, a piros és a fehér, de ugyanakkor kék, sárga, lila és egyéb színek is voltak azokon. A hadbíróóság Dragos tanítót kétszázhatvan lei pénzbüntetésre ítélte.

A német nemzeti szocialisták hivatalos lapja támadást intézett Magyarország ellen

A Völkischer Beobachter című német nemzeti szocialista lap néhány nap előtt cikket írt Horvátországról. A cikk szerint Horvátországot annak idején akarat ellenére csatolták Magyarországhoz és a horvátoknak a magyar főispánok és arisztokraták elnyomatása alatt kellett szenvedniük. A magyarok mindenképpen kihasználják a horvátokat és így érthető, hogy azok 1918-ban örömmel csatlakoztak az új Jugoszláviához. A buda-

pesti lapok visszautasítják a német nemzeti szocialista párt hivatalos szócsövének állításait. A Magyarország című lap megállapítja, hogy Horvátországnak a háború előtt teljes önkormányzata és horvát honvédsége volt, főispánjai horvát nemzetiségűek voltak. Egyes lapok szerint a Völkischer Beobachtert idegesíti az utóbbi időben a magyar-jugoszláv viszonyban beállott javulás.

Az öt évi fegyháza ítélt Coroiu bandita ügyében a főügyész az esküdtek magatartása miatt az ítélet megsemmisítését kéri

Coroiu, a rettegett bandita és társai bűnperében a bacau-i esküdttörvény meghozta az ítéletet. A fővárosi lapok jelentése szerint az esküdtek érdekes körülmények között hirdették ki verdiktjüket. Tíz órai tanácskozás után Coroiu és másik tíz vádlott bűnösségére vonatkozólag az esküdtek igennel válaszoltak, de csak rablásban találták őket bűnösnek, míg arra a kérdésre, hogy Coroiu gyilkolt-e, az esküdtek nemmel válaszoltak. Nemmel válaszoltak a többi tizenhat vádlott bűnösségére vonatkozó

kérdésre is és ezeket, köztük Coroiu kedvesét, a bíróság felmentette.

Amikor az esküdtek a második tanácskozásra visszavonultak, hogy a négyezer négy kérdést tartalmazó kérdőív többi kérdéseire válaszoljanak, több esküdtt kijelentette, hogy nem akartak annyira szigorúak lenni és kérétek, hogy a vádlottaknál alkalmazzák az enyhítő körülményeket. Ezt az előterjesztést a többi esküdtt is támogatta, mire kimondták, hogy alkalmazzák az enyhítő körülményeket. Az esküdttör-

Csak fél ember
az ember, ha NÁTHÁS vagy meg van HULVE. Azonban miért is kíndójunk napokon, sőt heteken át, amikor már 1-3 **ASPIRIN** TABLETTA is segíthet.
Figyeljen a «Bayer» Keresztre!

ság elnöke meghajolt az esküdtek akaratát előtt. A verdikt alapján Coroiu büntetése tíz év lett volna, de az enyhítő körülmények figyelembevételével a törvényszék csupán öt évi fegyháza ítélt. Egyenként öt évi fegyházbüntetést kapott másik nyolc vádlott is, míg az egyik vádlott négy évet, másik pedig egy évi fegyházbüntetést kapott. Ezenkívül kötelezte a bíróság az elítélteket, hogy perköltség címén együttesen százezer leit fizessenek.

Coroiu azzal a kijelentéssel vette tudomásul az ítéletet, hogy bűnösnek érzi magát az esküdtek és Isten előtt, amiért is megnyugvással fogadja elítélését. Újabb jelentések szerint a jasi főügyész kéri fogja a bacau-i esküdtek által a Coroiu ügyben hozott ítélet megsemmisítését, mert az esküdtek nem nyilatkoztak szabályszerűen. Az igazságügy-miniszter különben szigorú vizsgálatra adott utasítást, annak a megállapítására, vajjon ki gyakorolt befolyást az esküdtekre.

A külügyminiszter beszámoló diplomáciai eredményeiről

Antonescu külügyminisztert, aki betegsége miatt nem hagyhatja el a szobát, Tatarescu miniszterelnök meglátogatta. A megbeszélés alapján elhatározták, hogy Antonescu holnap, pénteken a kamara és a szenátus külügyi bizottságainak együttes ülésén elmondja nagyszabású külpolitikai expozéját. Beszámol ezen alkalommal az általa kifejlesztett diplomáciai működéséről, ismerteti a külpolitikai viszonyokat, Románia helyzetével kapcsolatban. Ezenkívül válaszol a külügyminiszter a parlamentben felvetett és az ország külpolitikájára vonatkozó összes kérdésekre is. A külügyi bizottságok ülésén, amelyet Mihalache és Bratianu Gheorghe kérelmére hívnak egybe, résztvesznek a parlamentben képviselt pártok vezetői, valamint a kormány tagjai is. A beszédet vita követi. A nemzeti parasztpárt felfogását a külpolitikai helyzetről Mihalache, a párt vezére fogja ismertetni, de valószínűnek tartják azt, hogy az ülésen megjelenik Maniu is, aki szintén felszólalna.

A JAPANOK LEFOGLALTAK EGY OROSZ GÖZÖST. Tokiói jelentés szerint japán hadihajók Okaido közelében a Krasszin orosz hajót feltartóztatták, majd Oniatoba kísérték és ott lefoglalták. A japán kormány ebben az ügyben vizsgálatot rendelt el, amelynek eredményétől függ az orosz gőzös további sorsa.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Patóságoknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

— Este 10 óra után 14—69 vagy 2—69

A „Jomsvarez Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálat

December 7-től december 13-ig városunk-
ban a következő gyógyszertárak tartanak
éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a V. Alexandri-utcában
levő Jahner Károly-gyógyszertár.

A II. kerületben a 3 Crai-uton levő Schul-
gyógyszertár.

A III. kerületben az Odobescu-utcában
levő Keller-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Berthelot-bulevardon
levő Craciun-gyógyszertár.

Válassz a kíváncsiaknak

és válassz mindazoknak, akik hajnalban,
hajnal előtt, déltől, záróra előtt és
záróra után, utcán, irodában, kávéházban,
az összes megnevezhető és megnevezhetet-
len mellékhelyiségekben szüntelenül azt kér-
dők tőlem, mi van az angol királlyal?

Uram! Hölgyeim! Hiába faggatnak, meg
kell már végre vallanom a nagy nyilvános-
ság színe előtt, hogy én nem tudom, mi van
az angol királlyal. Ne mondják tehát azt,
maga csak tudja mint újságíró. Hígyjék el,
mi is csak éppen úgy a képzeletünkre va-
gyunk utalva, mint önök. Azonban nem be-
nünk terhel a felelősség, hanem az angol
kormányt és a többi illetéket, akik konokul
elmulasztják, hogy az ügy autentikus fejle-
ményeiről értesítsék a bánási sajtót. Még
az angol újságok sem tudnak érdemlegeset.
Lám, a riporterek már hiába ácsorognak
napok óta a cannesi villa előtt, lélek az aj-
tón se be-se ki, sőt a világ pillanatnyilag
leghíresebb asszonya már annyira harag-
szik az újságírókra, hogy Olaszországba
akar elrepiálni, ha nem hagyják ezentul bé-
keségben. Ilyen körülmények között tehát
csak egy kivétező ut van a mi nagy kíván-
csiságunk számára, ha a türelm erényét
gyakoroljuk. Hiszen maga az angol nemzet
sem tehet másképp, mint várja, hogy mi
lesz? Vegyük tudomásul a türelmetlenek ná-
lunk is, hogy ez nem novella, hanem szerel-
mes regény. Egy regény pedig nem perdül-
het le néhány nap alatt, sőt annál szebb, mi-
nél tovább tart. Ne sietessük tehát a dol-
got, hanem várjuk be kitartással a végét.
Akárhogy lesz, ugys mindenképp nagyon ér-
dekes lesz a befejezés. Akár a szerelem győ-
zedelmeskedik, akár a korona iránti közt-
lenség, annyi bizonyos, most mindenestre
az angol történelemnek egy Shakespeare
tollára méltó nagy szívfejezete zajlik.

Flaneur

Régi bundáját divatosan átalakítom

Bundák, pellerinek,
muffok raktáron

Szörmézést, javítást olcsón vállalok

Ragályi Pál

szűcsáru és szörmeraktár
nagy választék II., Str. Daclor 7

Husz évi kényszer munkára ítélték, mert meggyilkolt egy tehetetlen öreg asszonyt

Lugojon ez év január 28-án borzalmas
gyilkosság történt, amelynek Jorga
Mária hetvennégy éves asszony esett ál-
dozatul. A gyilkos fejszével kettéhasi-
totta az öregasszony fejét és azután
pénz után kutatva az egész lakást felfor-
gatta. A csendőrök néhány órai nyomozás
után Preda János egykori városi
tisztviselő személyében elfogták a tet-
test. Preda, aki iszákossága miatt vesz-
tette el állását és azóta teljesen elzül-
lött, beismerte a gyilkosságot. Elmondotta,
hogy fejszével a kezében a közeli erdőbe
igyekezett munkára. Utközben azonban
betért több korcsmába és leitta magát.
Ilyen állapotban találkozott egyik isme-

rőseivel, aki elmesélte neki, hogy Jorga
Mária nagyobb összeg pénzt őriz otthon
a lakásában és közölte vele, hogy jó vol-
na az öreg asszonyt kirabolni. Ő enge-
dett a felszólításnak és nyomban az asz-
szony házába ment, ahol Jorga Máriát
egyedül találta. A fejszével agyonütötte
és azután kereste a pénzt, de nem talál-
ta. A lugoji törvényszék rablógyilkosság
miatt tizenegy évi fegyházra ítélte, de
felebbezés folytán az ügy a helybeli ítél-
őtábla elé került, amely Preda Jon bün-
tetését husz évi kényszer munkára emel-
te fel. Az ítélet ellen a védő és az elítelt
semiségi panaszt jelentett be.

— Református istentisztelet. Sanni-
colaul-Mare községben vasárnap, de-
cember 13-án délelőtt tizenegy órakor
Kuhn Zoltán, a felsőtorontali reformá-
tus missziókör lelkésze református
istentiszteletet tart, amely után vallás-
oktatás lesz.

— A vendéglőknek és kávéházaknak szóló
utasítás. A rendőrség — mint megirtuk —
szóbelileg utasította a vendéglősöket és ká-
vésöket, hogy személyzetük a jövőben nem
üdvözölheti a vendégeket idegen állam nyel-
vén, a fizetőpincért, kenyerest, ruhatárost,
vagy pedig a szivarost is a személyzetnek
csak románul szabad szólítani. A pincérek
szindikátusa erre a rendelkezésre körirat-
ban figyelmezteti most tagjait azzal, hogy
az utasítást tartásák be. A Magyar Párt bán-
sági tagozata a párt parlamenti csoportját
arra kéri, hogy ebben az ügyben interpellál-
jon a parlamentben.

Vegye meg idejekorán

célszerű karácsonyi
ajándékait!

Szörmével, gyapjuval bélelt
téli kesztyűt

'ERIKÁ' kesztyűműhely
I., Városháza-épület

— A Magyar Párt a szegény gyerme-
kekért. A Magyar Párt III. kerületi tagozata
pénteken, december 11-én este félkilenc
órakor Földesi Sárának a Romulus és Odo-
bescu-utcák találkozásánál levő vendéglőjé-
ben választmányi ülést tart, amelyen meg-
beszéli az idej gyermekfelruházási ünnepély
részleteit. A gyermekfelruházást vasárnap,
december 13-án délután öt órakor tartják
meg a Magyar Ház nagytermében. A tagozat
vezetősége kéri a magyarságot, hogy az
ünnepélyen minél nagyobb számban jelen-
jék meg. A magyar háziasszonyokhoz a ve-
zetőség azt a kérelmet intézi, hogy gondol-
janak a felruházandó gyermekek megvendé-
gelésére és erre a célra szánt süteményeket
és egyéb ételkészítményeket vagy előre
küldjék a Magyar Házba, vagy pedig vigyék
oda magukkal.

— Jobb egy palack valódi Diana sós-
borszesz, mint 2 heti ágybanfekvés.

— Francia vidám nyelvyakorló. A
Lingua nyelvyakorló olvasmányok cél-
ja, hogy olvasásuk révén a haladó nyelv-
tanuló nyelvtudását felfrissítsék és to-
vábbfejlessék, valamint szókincsének
bővítését előmozdítsák. Az olvasmányo-
kat szelvényzetként a nehezebb szavak
magyar jelentése kíséri, egy részükhöz
pedig nyelvtani magyarázatok fűző-
nek, amelyek az illető idegen nyelv ér-
dekesebb és különösebb sajátosságossá-
gaira mutatnak rá. Számos képpel il-
lusztrálva és színes borítékban fűzve
59 lei minden könyvkereskedésben,
vagy Lepagenál, Cluj.

— Rendesen működnek ismét a városi
villanyórák. A városi vallanytelep közli,
hogy december ötödikén a városi vil-
lanyórák működésében zavarok állottak
elő. A vizsgálat megállapította, hogy
ezeket a zavarokat egy privát személy
okozta. A városi villanyórák ismét ren-
den működnek.

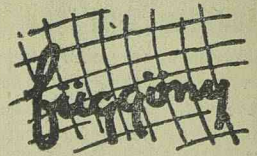
— Vasárnap délig lehet a választási ig-
azolványokat kiváltani. Megirtuk, hogy a vá-
rosi választásukat elhalasztották. Ennek
ellenére a városi szavazók szavazási igazol-
ványainak kiadása — miként azt megirtuk
— zavartalanul folyik. A törvényszéknél
működő központi választási iroda felhívta
a városi szavazókat, hogy igazolványukat
december 13-ig feltétlenül vegyék át. Az át-
vételi naponta délután négy és hét óra kö-
zött történik, vasárnap, december 13-án
pedig délelőtt kilenctől egyig. Azok a választók,
akiknek neve A—M betűkkel kezdődik, ig-
azolványukat az első, az N—Z kezdőbetűs
választók pedig a második számú járásbíró-
ságnál kapják meg a szavazási igazolványo-
kat. Az igazolványok csakis személyesen ve-
hetők át. Mások igazolványait csakis köz-
jegyzőleg hitelesített felhatalmazás alap-
ján lehet átvenni.

— A vonat eikapott egy parasztszekeret.
Lugoj közelében a személyvonat elkapta
Jurca Ion ötven éves varaji gazdálkodó
kocsiját, amelyen a tulajdonoson kívül fele-
sége is utazott. A személyvonat mozdonya
a kocsit teljesen összetörte, Jurca Ion azon-
nal meghalt, feleségének pedig csodálatos-
képpen semmi baja nem történt. A csendőr-
ség letartóztatta Frátia Ion pályaoert,
aki elfelejtette a vasúti sorompót lebecsá-
tani.

— A szenvedő, beteg nőket reggel éhgyo-
morra egy kis pohár természetes „Ferenc
József” keserűviz 2—3 óra alatt könnyű,
lágú béltüriüléshez segíti és ezáltal igen sok
esetben rendkívül jótékony hatással van a
beteg szervekre. Az orvosok ajánlják.

— Mesterséges eső. Vera art profes-
szor, a nagy meteorológus, azon a nézetben
van, hogy esőt mesterségesen lehet előállí-
tani. Két helyen is végzett kísérleteket Hol-
landiában. Ködös napokon nagyobb terüle-
teket vízzel locsoltatott le, aminek követke-
ztében ez a vízmennyiség gyorsan elpárolgott
és a ködöt, mint esőt, magához vonzotta.
Kevés órával a locsolás után tiszta volt az
ég. A professor legközelebbi terve, hogy
repülőgépről fogja „bombázni” a felhőket
jégdarabokkal és különböző savakkal, hogy
ezzel kényszerítse a lecsapódásra.

— Tánccoló asztalok... Pompás képekben
és remek cikkben mutatja be a Délibáb
a tánccoló asztalokat. A 100 oldalas színházi
képeslapban pompás illusztrált rádióműso-
rokat, egyfelvonásos szindarabot, színházi
pletykákat, premierbeszámolókat, novellá-
kat, gazdag filmrovatot, riportokat és több
mint száz képet talál az olvasó. A Délibáb
egy száma 1200 lei.

függönyanyag / divatfonalak
belsőid és török
szőnyegek
Centrala Lánei S. A. R.
Weisz-palota

— Beethoven lakásából korcsma lett
Bécs város tanácsa megengedte Maier
Ferenc vendéglősnek, hogy a Herma-
platz 2. szám alatti házban borozót nyis-
son. Ez a határozat nemcsak művészi
körökben, hanem az osztrák főváros la-
kosságának nagy részében élénk feltü-
nést váltott ki. Ebben a házban lakott
ugyanis annak idején Beethoven, a nagy
zeneszerző, aki több halhatatlan művét
szerzette ott. A bécsi zenei élet vezetői
most mozgalmat indítottak, amelynek
célja, hogy a városi tanácsot határoza-
tának visszavonására bírják.

Gyönyörű karácsonyi ajándékok

A mechanikai játékipar legújabb
csodái, ski- és turistafelszerelések,
a „DUX”-csodamozi, fényképező
gépek stb.

óriási választékban
legelőcsöbbsen

RECTA I., Alexandri-utca

— Halálcsások. Nánásy József hentes-
mester, negyvenhét éves korában el-
hunyt. Temetése nagy részével mellet
tegnap délután ment végbe. Földi maradvá-
nyait a II-ik kerületi temetőben levő család-
di sírhelyen helyezték örök nyugalomra.
Halálát gyászolja özvegye, születeit Kar-
nyánczy Erzsébet, két gyermeke és nagy-
számu rokonsága. — Pálffy Ferenc clo-
podiai tanító negyvenöt éves korában Timi-
soarán meghalt. Tegnap délután helyezték
örök nyugalomra.

— Dupla vagy semmi. Az egész világon
fokozatosan áttérnek a duplaspirállámpák
használatára. Ez korántsem véletlen. A
duplaspirállámpák nemcsak jobb fényt ad-
nak, hanem áramfogyasztásuk is gazdasá-
gos. Az áramfogyasztás a világításnak leg-
nagyobb tényezője, mivel az izzólámpa ára
a világítási költségnek mindössze 5—10 szá-
zalékát teszi ki. Nagy szó tehát, ha olyan
izzólámpát vásárolunk, amely lényegesen
jobb fényt ad és az áramot mégis olyan ta-
karékosan fogyasztja, hogy a megtakarított
áramért további egy-két elismerten jó-
minőségű izzólámpát vehetünk. A ki tehát ész-
szerűen takarékoskodik, az csak TUNGS-
RAM duplaspirállámpát használ.

Scherg

szövetek

Minőség és választék

Gyári lerakat

TIMIȘOARA I.

Ferdinand-szálló mellett

A Népszövetség elé kerül a török-francia diplomáciai konfliktus

Rüzsdy Arras török külügyminiszter táviratot küldött Genfben a Népszövetség főtávkarságának. A táviratban utal arra a diplomáciai konfliktusra, amely a szíriai törökök miatt Törökország és Franciaország között támadt. Törökország 1921-ben és 1923-ban szerződésrel a szíriai Antiochia és Alexandrette városokat átengedte francia közigazgatásnak, azonban Franciaország az erre vonatkozó megállapodásokat nem tartja be. A törököket Szíriában elnyomják és helyzetük türelmetlen. A török külügyminiszter kéri, hogy ezt az ügyet

a Népszövetség tanácsa már december 10-iki ülésén tárgyalja. Ezzel kapcsolatosan genfi török körökben közlik, hogy a szíriai törökök száma 400.000. A szíriai hatóságok borzalmasan elnyomják őket. Kényszerítik, hogy szavazásokon vegyenek részt az ottani hatóságok kedve szerint és az ellenkezőket puskatussal verik, vagy agyonlövik. Szíriában naponta husz-harminc török veszti életét és ez az oka annak, hogy Törökország az ügynek a tárgyalásával nem akar a januári tanácsülésig várni, hanem már most kívánja az ügy elintézését.

— Maniu cluji lapjának megjelenését felfüggesztették. Fővárosi hír szerint a hatóságok felfüggesztették a Clujon megjelenő Romania Noua című újság megjelenési jogát. Ennek a rendelkezésnek az volt az oka, hogy Maniu lapja nem tartotta be a cenzura rendelkezéseit.

— A decemberi fizetések és nyugdíjak kiutalása. A pénzügyminiszter tegnap aláírta a decemberi nyugdíjak és fizetések kiutalására vonatkozó rendeletet, amely szerint a decemberi fizetéseket és nyugdíjakat a jövő hét végéig kifizetik.

— Substire Ionel dr. ügyvéd gyászja. Sulyos csapás érte Substire Ionel dr. ismert timisoarai ügyvédet. Edesatyja, Substire Ghenaie nyugalmazott iskolaigazgató, hatvanhárom esztendő korában Sanandrei községben meghalt. Az elhunyt mint tanító számos éven át működött Fiscut és Satchinez községekben, majd mind igazgató Jadani községben. Két esztendő előtt vonult nyugalomba és most a halál hirtelen véget vetett tevékeny életének. Substire Ghenaie kiváló pedagógus volt, aki kulturális téren nagy érdemeket szerzett. Nemcsak a románok, hanem más nemzetiségűek között is általános megbecsülésnek örvendett. Halálát gyászolja özvegye, született Simintiu Krisztina, két fia, Substire Ionel dr. ügyvéd és Substire Ghenaie Aurel tüzérkapitány, unokái: Substire Dainti és Substire Ionel-Titi, két menyje, Substire Ghenaie-né, született Tompa Emilia és dr. Substire Ionel-né, született Breban Dóra, valamint nagyszámú rokonság. A temetés tegnap délben egy órakor ment végbe Sanandrei községben a görög keleti román templomból. A temetésen résztvett Ilitescu Danila tanfelügyelő vezetésével a bánási tanácság nagy küldöttsége. Ilitescu tanfelügyelő gyászbeszédében megemlékezett az elhunyt érdemeiről.

— A városi zeneiskola növendékei december 13-án, vasárnap délután négy órakor az iskola hangversenytermében növendékhangversenyt rendeznek. A növendékhangverseny vendégeket szívesen látnak.

— Elutasított telekkönyvi átírás. Satchinez község római katolikusait 1934-ben kellemetlen meglepetés érte. A közoktatásügyi minisztérium a törvényszéken keresetet adott be a satchinezi római katolikus iskolaalap ellen, azzal a megokolással, hogy az tulajdonképpen már nem létezik és ezen az alapon kérte az iskolaépületnek, valamint a négyesfél holdas szántóföldnek az állam nevére való telekkönyvi átírását. A törvényszék tegnap tárgyalta a keresetet és azt elutasította.

— Megtámadtak egy miniszteri felügyelőt. A munkaügyi minisztérium E v r o d e a n u nevű felügyelőjét Bucurestiben három fiatalember megtámadta. A támadókat J o n i t a J o n , F a r c a s J o n és C a l u g a r s a n u M i t i c a személyében letartóztatták. Farcas Jon a rendőrségi zárkában fel akarta magát akasztani, de még idejében levágták a köteléről.

HARAR TARTOMÁNY TELJESEN BEHŐDOLT AZ OLASZOKNAK. Ad-dis Abebából érkezett jelentés szerint az olasz csapatok most már teljesen megszállták a harari tartományt. A törzsfők mind behődöltek, a lakosság pedig letette a fegyvert. Huszonhatezer puskát és nyolcvanhat gépfegyvert beszállítottak.

— Németország gyarmatokat követel. A német földrajzi statisztikai társaság a Majna melletti Frankfurtban gyűlést tartott, amelyen Schacht dr. birodalmi gazdasági miniszter nagy beszédet mondott. Hangoztatta, hogy a lakosság élelmézésének rendezése a politikai határoktól függ. Ha nagy néptömeget szorítanak szűk határok közé, élelmézés nehézségeibe ütközik. A német birodalomnak nincsenek megtorlási tervai, azonban szüksége van gyarmatokra és erre vonatkozó igényét minden adott alkalommal hangoztatta.

— Összeverekedtek a sváb táborban. Biled községben a német népközösség nagy népgyűlést rendezett, amelyen Timisoaráról is sokan vettek részt. A teremben Sehi Antal vezetésével a sváb néppárt számos tagja is jelen volt. Ezek közbeszóvalokkal zavarták a szónokokat. A teremben erre verekedés támadt, egyesek botokkal mentek egymásnak, sőt volt, aki zsebkéssel hadakozott. A verekedőket kiszorították a teremből, mire azok odakint folytatták a verekedést. A népgyűlést az incidens után befejezték. A népgyűlés timisoarai résztvevői a csendőrség védelme alatt zárt sorokban indultak a pályaudvarra.

* Korosolyák, kályhák, takaréktűzhelyek, kályha előtti ellenzők és konyhafelszerelési tárgyak nagy váiasztékban Scherter Ottó vaskereskedésében Timisoara, I. kerület.

— A Viribus Unitis jótékonyceü asztaltársaság a Scholier-vendéglőben hatvanhárom gyermeket látott el meleg téli ruhával. A gyermekek felruházásáért Wetzl György káplán és Scheman el Viktor evangélikus lelkes mondott köszönetet az asztaltársaságnak.

— A francia hadsereg nagyarányú fegyverkezése. A francia kamara csak nemrég szavazott meg fegyverkezési célokra nagyobb összeget. A kamara esti ülésén most a hadügyminiszter 1690 millió frank póthitelt kért fegyverkezési célokra. A kamara a póthitelt megszavazta. Ezt az óriási összeget részben a szárazföldi, részben pedig a légi haderő felszerelésére fordítják.

— Felrobbant orosz hadianyag. A szovjetországi Kolban vasúti állomáson nagyarányu robbanás történt. Először öt vasúti kocsi robbant fel, amely hadianyaggal volt megrakva, ezeknek tüzétől valamivel később tizenhat olajos és benzines kocsi repült a levegőbe. A szerencsétlenségnek több emberáldozata is van. A hatóságok mindennemű felvilágosítást megtagadnak. Kiderült, hogy a felrobbant küldeményt Spanyolországba akarták küldeni az ottani vörös hadsereg részére.

Az ideges fejfájás és annak következményei

Erdekesnek tartjuk alábbi levél közlését: "Élén tisztelt gyógyszerész ur! Kb. 5 éve annak, hogy ideges fejfájás lépett fel nálam, mely nem szűnt meg semmiféle gyógy-sírtól sem. Bajom egyre rosszabbodott, gomortájéki nyomás, hányinger, súlyos gomorfájdalmak fejlődtek ki, az utóbbi időben már dolgozni sem tudtam, álmatlan-ság, étvágytalanság és gomorfájás kí-nizt. Egészen legyengültem. Barátaim aján-lták azután a „GASTRO-D” gyógy-szert. Ngrendeltem, de eddig csak egy üveggel használtam és máris gyógyultnak érzem magam. Nemcsak gomorpanaszaim múltak e hanem ideges fejfájásom is megszűnt. Nygón köszönöm a kitünő gyógy-szert és írem szíveskedjenek azonnal további két üveggel küldeni. Teljes tisztelettel igaz hi-v. Kellinger József, Sebesul-Sasesc."

"GASTRO-D" kapható az ország minden gyógy-szertárában és drogériájában, vagy írtán megrendelhető 130.— lei utánvét íllettel Császár E. gyógy-szertárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A VASUTIGAZGATÓSÁG MÉGIS TIMISOARÁN MARAD.

Az utóbbi időben ismételtelen olyan hírek jelentek meg, amelyek szerint a vasutigazgatóságnak városunkban való megmaradása bizonytalan és azt Aradra helyezik át. A végtelmes körök értesülése szerint a végleges döntés megtörtént és eszerint a vasutigazgatóság továbbra is Timisoarán marad. A félreértésre az adott okot, hogy az itteni vasúti tisztviselőket még a végleges döntés előtt utasították lakásuk felmondására és tavaszal Aradra való átköltözésre.

— Samsonovici tábornok Lengyelország-utazott. Samsonovici tábornok, a román nagyvezérkar főnökének vezetésével román katonatiszti küldöttség utazott Lengyelországba. A román küldöttség tagjaiársóban a lengyel hadsereg nagyvezérkar-nak tisztjeivel tanácskoznak. A román küldöttség tegnap délelőtt megérkezett Krakóba, ahol ünnepi fogadtatásban részesítették. A román tisztke kivonultak a l s u d s z k y marsall sírházhoz és arra a román nagyvezérkar nevében koszorút helyeztek. Samsonovici tábornok és kísérete a érkezik Varsóba, ahol öt napig marad-ak.

— Tavaszai időjárás. Tegnap tulnyomóan árús, napsugaras időjárás volt. A hőmérő élelőtt tíz órakor négy fok meleget mutatott, délután négy órakor öt fok volt a meleg, amely csak este esett egy fokkal. A meorológiai intézet jelentése szerint délkeleti s déli légáramlás mellett sok helyen köd árható, délnyugaton eső és havazás lehete-ges, a hőmérséklet némileg csökken.

— A szülőgyilkos fiu és cinkosainak ogsága. Az ilfovi törvényszék vádta-ácsa tegnap foglalkozott Constantinescu Vasile, a szüleit meggyilkolt íák, Balanescu Coca és Solonon Ada letartóztatásával. A vádta-lács megerősítette a vizsgálóbíró dön-ését és mindhármuk ellen elrendelte a vizsgálati fogságot.

KOPROL neve egymagában is garancia a minőségért. Ügyeljen, hogy a KOPROL név a csomagoláson rajta legyen!

— Sebes Bélát elítélték. Tíz évig húzódott Sebes Béla, a városi temetkezési vállalat volt igazgatójának pere, míg tegnap a helybeli törvényszék végre meghozta ítéletét. Több mint harminc tárgyalást tartottak ebben az ügyben, amelynek tanui közül az évek során tizenkettő meghalt. A törvényszék Sebes Bélát közpénzek elikkasztásában mondogta ki bűnösnek és egy évi fogházra ítélte. Az ítéletet az ügyész és a város képviselőtében megjelent Babos Simion dr. városi ügyész tudomásul vette, míg Sebes Béla felebbezést jelentett be.

— Újabb német letartóztatások Oroszországban. Leningradban Metzger János mérnököt, aki német állampolgár, a feleségével együtt letartóztatták. Azzal vádolják őket, hogy kémkedtek és ellenforradalmi üzemeket folytattak.

— A beteg Ferenczy Laci életmentő. Ferenczy Laci részére, aki az egyik erdélyi szanatóriumban keres gyógyulást, tegnap újabb adományok érkeztek hozzánk. Egy magát megnevezni nem akaró előfizetőnk száz leit, özvegy Braun Antalné száz leit, B. J. olvasónk száz leit, Berecz Mária száz leit, W. E. olvasónk száz leit, M. T. olvasónk negyven leit és N. N. husz leit jut-tatott kiadóhivatalunkba a beteg fiatalom-ber gyógykezelési költségeire. Eddig 31000 leit gyűlt össze. További adományokat a Déli Hírlap kiadóhivatalában lehet leadni.

Színház

Műsor a színházban:

Csütörtök este 9 órakor: Csavargólány. Operettjüdság.
Szombat d. u. 3 órakor: Három ember a hóban. Olcsó árak.
Vasárnap délelőtt 11 órakor: Katz bácsi. Matiné-helyárrakkal.
Vasárnap délután 3 órakor: Leányvásár. Operett. Olcsó helyárrak.
Vasárnap délután 6 órakor: Pármai hercegnő. Operettjüdság.

Műsor az Ifjusági Egyesületben:

Péntek este 9 órakor: Csavargólány. Operettjüdság. Olcsó árak.
Szombat este 9 órakor: Pármai hercegnő. Operettjüdság. Olcsó árak.

MOZI

MOZIK MÜSORA:

Csütörtök, december 10.

Apollo-mozi: Rosemarie.
Capitol-mozi: Majd én megmutatom.
Tivoli-mozi: Utolsó szerelem.

A DUX-csodamoz
müSORA:

Galopina a csodaló

Filmek és mozi-
gépek kaphatók a

Centrala DUX-nál
Kecskeméti, I. Bulevard I. G. Duca 2

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

G. Miniszteri rendelet intézkedik arról, hogy az összes vasúti szabadjegyek és kedvezményes jegyek után aszerint, hogy azok milyen kocsiosztályra szólnak, évente bizonyos illetéket kell leróni. Ez alól a nyugdíjasok vasúti igazolványai sem képeznek kivételt.

Karácsonyi ajándékul

egy művészi

Polyfotó-

fényképet

Meghívásra fényképezünk családi otthonban, estélyeken és ünnepélyeken

Telefon 20-01

Telefon 20-01

Nagy karácsonyi vásárunk

tartama alatt fellüő olcsó áron ajánljuk teli áruinkat

Tennisz- és sportfianelők, cérna és selyembarchendok double fianelők, bársony és dűfűnek bel- és külföldi gyártmányok

Népáruház

Timișoara I., Piața Unirii 13

— Január elsejével megszűnik a román-jugoszláv vízumkényszer. A kisánt államok gazdasági kongresszusán hozott határozatok alapján a román és a jugoszláv kormányok egyezményt írtak alá, amelynek értelmében a két állam alattvalóival szemben a vízumkényszert január elsejétől kezdve megszüntetik. Január elsejétől kezdve tehát a román állampolgárok utlevél segítségével vízum nélkül utazhatnak Jugoszláviába, míg a jugoszláv alattvalók vízum nélkül jöhetnek Romániába.

Férjenek, feleségének, gyermekének, ismerőseinek legalkalmasabb karácsonyi ajándék egy arany töltőtoll névvel bevésve. Legnagyobb választékban és legolcsóbb áron kapható

Fényő papírüzletben
Telefon 19-55

— Zsarolás és testi sértés miatt vonták felelősségre tegnap a helybeli törvényszék Cucu Gheorghe, Martinov Milán, Stoici Jarco, Saraciov Joca cenei gazdákat, mert az elmúlt év szeptemberében megtámadták Milos Gheorghet, a volt Csávósy-uradalom intézőjét. A gazdák ugyanis azt követelték, hogy osszák fel az igénylők között a volt uradalom földjét, amelyet több tagból álló társaság vásárolt meg. Amikor Milos Gheorghe kijelentette, hogy erről szó sem lehet, akkor megtámadták és bántalmazták. A törvényszék a gazdákat fejenként ezer lei pénzbüntetéssel sújtotta. Az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

Minden csütörtök, szombat és vasárnap

tombola

ingyen tombolajegyekkel a

ROYAL - kávéházban

IV., Str. Brătianu 27

Bámbó Jóska muzsikál / Tánc reggeli

— Árvis kétezer házat romba döntött. A kisázsiai Adana város környékén történt vizáradásról érkező hírek borzalmas pusztításokról számolnak be. Az árvis kétezer házat döntött romba és ötvenezer embert tett hajléktalanná. Háromszáz ember meghalt, ezer megsebesült. Nagyterjedelmű narancserdők és gyapotültetvények mentek tönkre. Az árvízszujtotta vidéken minden vasuti forgalom szünetel.

Közgazdaság

A Bánságból naponta csak három vagon buza indulhat Constantába

A buza ára a constantai piacon megszilárdult, aminek hatása a bánsági gabonapiacra is megmutatkozott. A kereslet megélénkülésével azonban nincsen arányban a tényleges üzletkötés, mert a forgalmat erősen akadályozza az a körülmény, hogy a Bánságból naponta csak három vagon buza indulhat Constanta felé. A vagonhiány miatt ezért csak a szállítási lehetőségek arányában jön létre üzletkötés. A szállítási nehézségeket ügyes érzékkel kihasználják a malmok, amelyek métermásánként husz leiel kevesebbet kínálnak,

mint a constantai piaci árak és még ilyen árak mellett is történik kötés, mert sok termelő nem tud várni a buza eladásával. A bánsági piaci árak a következők: új buza 78 kilós 430, új buza 79—80 kilós 435, új tengeri 220, zab 265, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 320, korpa 230, muharmag 400, napraforgomag 390, tökmag 650, cirokmag 190, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 780, nagymalmi liszt 800 lei száz kilónként. A lucernamag 26 és a lóheremag 25 lei kilónként.

Veszedelemesen elterjedt az utóbbi időben a piros paprika hamisítása

A városi piacokon nyitott zsákok előtt ott ülnek a kofák és a mellettük elmenő háziasszonyoknak élénk szavakkal kínálják az izletes, édes piros paprikát, sőt nem mulasztják el odabigyeszteni a jelzők közé a szegedit sem. A zsákokban valóban ott piroslik a szépszíni élénkpiros finomra őrölt paprika. A háziasszonyok szívesen vásárolnak a piacon paprikát. Pedig nem is tudják, — mondja erről az újról Muntean Leonte dr. városi tiszti főcsoport, — hogy hány esetben vásárolnak hamisított paprikát. A Bánságban az utóbbi időben igen elterjedt a piros paprika hamisítása. Miből készül a hamis paprika? Lisztfinomságúra őrölt, szárított kenyérmorzából, amelyet a Dux nevű ételfestékkel festenek pirosra, ezenkívül valódi paprikát is kevernek hozzá. Ez a hozzákevert valódi paprika azonban a legsilányabb minőségű és pedig azért

választják ezt, mert az igen erős, csípős. Csodálatos, hogy a legtöbb háziasszony a piacon az egymás mellé helyezett valódi és hamisított paprika közül a legtöbb esetben a hamisat választja, mert annak szebb a színe. A hatóságok lázasan kutatnak a paprikahamisító gyárak után. Ezeknek készítményeit rendszerint ügynökök helyezik el, akik visszaélnék rendes paprikamalmok nevével, sőt sokszor azoknak a csomagolását is utánozzák. Nemrég történt, hogy a bucarestii magyar követség is felhívta a román kormány figyelmét arra a körülményre, hogy nálunk hamisított szegedi paprikát hoznak forgalomba és a nemzetközi védjegyvédelem intézkedéseit kérte. A közegészségügyi törvény értelmében a hamisított paprika gyártóit és terjesztőit szigorúan büntetik. A közönség érdeke, hogy piros paprikáját csak megbízható cégeknél szerezzék be.

Karácsonyi országos vásár. A karácsonyi ünnepek előtt még országos vásárlás városunkban. Az országos vásárt december 17 és 18-án tartják meg.

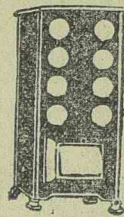
Aláírták a francia-jugoszláv kereskedelmi egyezményt. Belgrádi jelentés szerint Bastide francia kereskedelmi miniszter a jugoszláv fővárosban aláírta a francia-jugoszláv kereskedelmi egyezményt, amely a két állam közötti kereskedelmi kapcsolatokat kimélyíti. Franciaország a jugoszláv buzának és tengerinek új behozatali kvótákat engedélyezett.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Francia frank 4.25—4.50, svájci frank 22—23.75, angol font 491.70—492.75, olasz lira 5—5.50, dollár 99.50—100, belgas 16.50—17, hollandi forint 52—55, cseh korona 4.50—5, osztrák schilling 23.50—24.50, pengő 25—28, német márka 40—42, dinár 2.90—3.10, leva 0.90—1.25, zloty 18.75—19.50. Ezekhez az árfolyamokhoz a valuta felárát külön hozzá kell számítani.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 9.90—10.10, svájci frank 45.50—46.50, dollár 192—194, angol font 980—995, olasz lira 9.70—9.90, osztrák schilling 33—33.50, magyar pengő 34.50—35.50, dinár 3.40—3.50, cseh korona 5.60—5.70, német márka 41—42, Napoleon arany 1250—1260, arany font 1550—1560.

Felfüggesztették a tárgyalásokat a külföldi hitelezőkkel. Párisból jelentik, hogy a román bizottság által a külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalásokat felfüggesztették. A román bizottság már el is utazott a francia fővárosból, mert a külföldi hitelezők az újabb román fizetési feltételek közül többeket nem fogadnak el. A román bizottság Bucarestben újabb utasításokat kap és azután a tárgyalások folytatására visszatér Párisba.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márka 38.60—38.80, drachma 0.89—0.90, cseh korona 4.65—4.85, olasz lira 6—6.10.

Sok tízezer megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

ZEPHIR

kályha az összes kályhák között a legjobb

10 kilogramm fával tüt eg

normál szobát 24 órán

Gyártja: Szántó D. és Fia, Oradea

Képviselet:

Jäger József és Péter, vaskereskedés, Bulevardul Caroli 36. Forgács Mátya, vaskereskedés, Str. I. Văcărescu 36

— Madarak karácsonyfája. A természet szépségeinek védelmére alakult egyesület vasárnap, december 13-án délután tízenegy órakor az Eminescu-parkban — szemben a Carmen Sylva leányliceummal az énekes madarak számára karácsonyfát állít, amelyet madárelélel aggat tele. Az ünnepélyre, amelyre részt vesz a tanulóifjúság, a tanfelügyelőség és a tantestület, ezután hívják meg a nagyközönséget.

— Három óra a kigyók kertjében. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely Tolnai Világvilág a paja új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül pompás cikkeket, érdekfeszítő regényit és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapon. Tolnai Világvilágja nagyterjedelmű, gazdag tartalmú száma tíz lei.

A karácsonyi játékaru - kiállítás megnyílt!!!
Schwartz Gyula
Timișoara I., Mercy-utca 1
Eladás nagyban és kicsinyben
Megtekinthető vétel és szerezés nélkül

Férfikalapok és uridivatcikkelt legnaggyobb választékban

Novák Guszláv utódánál

Timișoara IV. ker., Strada I. C. Brătianu 2

Eladó

egy 2-tonnás

International teherautó és egy 2-tonnás

autóbusz

majdnem teljesen új karosszériával

Közelebbit a tulajdonosnál

Bauer és Gál, hengerfalom, Uivar

Preservatív. A legmegbízhatóbb és szer. többször kinttelve arany éremmel. Legújabban az 1959701. számú Amerikai Patentet nyerte.

Ismét kapható

Hó- és sárcipők
Bu. evardul Caroli 1. sz.

60-80-100-120-160 lei árban, valamint ezeknek szakszerű, legolcsóbb javítását vállalja

ARENA Gumiipar
Traian-hiddal szemben

A vasutas csapat új neve FC Rapid lesz

Fővárosi lapok jelentése szerint a CFR régóta esedékes névváltoztatása megtörtént. A vasutas egyesület labdarugó csapata az FC Rapid nevet vette fel és a jövőben ezen név alatt folytatja további működését. Az FC Rapid és a CFR között minden hivatalos kapcsolat megszűnik.

Jégchokki küzdelem Bucurestiben

A Troppauer E. V. jégchokki csapata Bucurestiben két mérkőzést játszott. Első napon a H. C. Bragadiru jégkorong csapatával 2:2 (0:1, 1:0, 1:1) arányban döntetlenül játszott, míg a második napon a Telefon Club csapata ellen ért el 2:2 (0:1, 1:0, 1:1) arányú döntetlent.

Győzött a magyar válogatott Rotterdamban a hollandok ellen

Az Angliából visszatérőben levő magyar válogatott csapat tegnap délután tizenötezer főnyi közönség előtt Rotterdamban a hollandi válogatott csapattal játszott. A mérkőzést hideg és ködös időben, csuszós talajú pályán játszották le. A holland közönség nagy izgalommal várta az összecsapást, mert az idén tulajdonképpen a holland együttesnek kellett volna Londonban mérkőznie és ezért meg akarták mutatni, hogy a holland csapat játékeréje nem marad alatta a magyar csapatnak. Egyébként

ezt a mérkőzést tekintették a holland együttes január 31-én Düsseldorfban, a német válogatott csapattal elleni játék főpróbájának. A holland együttes ezt a próbát kitünően állta, mert kemény játékkal egyenrangú ellenfele volt a magyar csapatnak, amely tetszetős és ötletes játékot mutatott. A magyar csapátszór szép összjátékkal lepte meg a holland együttest és az első félidőben a 25. percben Zsengellér védhetetlen gólt rugott. A második félidőben szintén heves iramban folyt a játék, de

ujabb gólt egyik csapat sem tudott elérni. Így a magyar együttes 1:0 (1:0) arányban győzött.

Ökölvívóverseny

A Bánság ökölvívó bajnokai szombaton, december 12-én este kilenc órai kezdettel a sörgyárudvar helyiségében Oltenia bajnokaival mérkőznek. A kerületközi ökölvívó bajnokság érdekességét csak fokozza az a körülmény, hogy Stoicescu, carasi szenátor vándorkupát ajánlott fel a győztes kerület számára.

OLVASSA ES TERJESSZE

A DÉLI HÍRLAPOT!

Specialisták aprólékos laboratoriumi munkájának köszönhetően, hogy a
**UDER, KÖLNIVIZ, ARC-SZAJ-
ESTÉK PARFÜMÖK** gyártásában

Créations N.H.B.

színtényei a tökéletes és közkeletűség magasabb fokát érték el. Róbalja ki azokat! Kötönyök! Értje teljes bizalommal a legjobb drogeriákban, gyógyszerárakban és üzletekben.

Sport

CSIK FERENC HÁRMAS GYŐZELME

Csik Ferenc északi turáján hármassal győzelemmel mutatkozott be. A magyar olimpiai bajnok Stockholmban három számban és fölényesen győzött a svedek reménységére, a fiatal Björn Borg ellen. Az eredmények. 100 m. gyorsúszás: 1. Csik Ferenc 59.5 mp., Borg 1 p. 01.3 mp. 100 m. mellúszás: Csik 1 p. 14.6 mp., 2. Borg 1 p. 16.2 p. 100 m. hátúszás: 1. Csik 1 p. 14.7 p., 2. Borg 1 p. 15.6 mp.

Igy történt...

László János történelmi riportcsoportja

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap 1936/37.)

Ezenközben a Rajnan innen is meg tulnán is elendelik a mozgósítást. A versenyzők már a startnál állnak, csupán az indítást jelző lövés hiányzik. Hogy mennyire helytálló az állapotonak futóversenyhez való hasonlítása, misem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy a mozgósítási időpontok között várt különbségek voltak. Sőt! A francia mozgósítást augusztus elsején, délután háromnegyed négykor rendelték el, a németet „csak” négy órakor.

Egyszóval, készen állanak a csapatok de még nincsen hadüzenet. Hát erre is kell valamilyen okot találni. A franciák huzódoznak, félnek, hogy elvesztik Anglia rokonszenvét. A németeknek már haditervük miatt sem szabad késlekedniük. Minden percért kár! Sürgőnyt menesztenek párisi követük von Schön címére:

A katonai körök biztos állítása szerint a német csapatok még sehoh sem lépték át a francia határt. Azonban a franciák részéről megismétlődő határvilágosságok a diplomáciai viszony megszakítását kívánják.

Ezzel a sürgőnyvel kapcsolatban még a jól informált Emil Ludwig is azt írta, hogy:

A Berlin—Páris között kifeszített drót azonban ezt már nem bírta ki. Felmondta a szolgálatot és amikor a német követ a sürgőnyt el akarta olvasni, a betűk tarka össze-visszaságban pottyantak elébe.

Azóta kiderült, hogy egészen másképpen történtek a dolgok. A francia kémiroda, a híres „Deuxieme Bureau”, megfejtette a sifírozott táviratot, össze-zavarta annak tartalmát. Von Schön ur a sürgőny megismétlését kérte Berlinből, amire azonnal választ is kapott, de ez a távirat is elődje sorsára jutott. Ebben ugyanis már pontos „adatok” közöltek a követettel a határsértésekre vonatkozólag, de a kémiroda teljesen összekeverte a szöveget, csupán azokat a részleteket hagyta bántatlanul, melyekben a bombákról

volt szó.

A derék követ rettenetesen felháborodott ezen a „példátlan eljárás” és azonnal visszakérte utlevélét. Ilyen hamis adatok alapján üzente meg von Schön Franciaországnak a háborút. De panaszkodott is róla a memoárjaiban.

NINCS TÁMADÓ, MINDENKI MEGTÁMADOTT

Európára rászabadult a háboru réme. A békeakarat, józanság eltűntek és „..... a diplomáciai manőverek alatt, az ajánlatok meg ellenajánlatok, cári, császári prozopozíciók kapkodó tömekege alatt hőmpölygött előre feltartóztathatatlanul, mint hatalmas folyam, a vezérkarok előre elkészített terváradata.” (W. Churchill: A világkrízis, I. kötet.)

Londontól Pestig, szerteszét Európában kokárdás, nemzeti zászlókat lobogtató tömeg zudul végig az utcákon. II. Vilmos kinyilatkoztatja palotája erkélyéről alant üjongó tömegnek:

— Nem ismerek többé pártokat, csak németeket. Azután ilyeneket is mond:

— A reánk kényszerített védekezés biztos tudatában ragadjuk meg kardunkat.

Talán ugyanabban az órában Viviani miniszterelnök a francia kamarában 400 képviselő előtt mondja:

— Franciaország hallatlan támadás áldozata lett. És ő is csodálatosképpen megfélemledik arról a bátorító hangú táviratról, amelyet a legkritikusabb órában küldött az oroszok külügyminiszterének, Szaszonovnak.

Pétervárott a Téli Palota erkélyéről a hagyományokhoz híven cári áldást osztogatnak. A cár megjelenik az erkélyen. Hirtelen mindenki letérdel és felhangzik az orosz himnusz. Ebben a percben az ezernyi térdeplő ember szemében a cár tényleg az Istentől kijelölt uralkodó, népének, katonai, politikai és vallási feje. Miközben visszatérek a követségre, még mindig szememben van a hatalmas látvány és nem tudom visszafojtani, hogy ne gondoljak 1905 január 22-ének gyászos napjára, amikor Pétervári népe, melyet Gapon pópá vezetett és amelynek élén akkor is szentképeket vittek, éppen úgy mint ma, összesereglett a Téli Palota előtt, hogy irgalomra kérje „atyuskáját, a cárt”

és akkor ezt a tömeget könyörtelenül halomra lőtték. (Paléologue: A cár országa, I.)

Kintről behallatszik még az „istenadta nép” örömrivalgása, mikor benn manifesztumot olvasnak fel a cárnak. „A megtámadottak mi vagyunk.”

Angliában robbanó bombaként natott a német hadüzenet híre. Itt igazán előkészület nélkül éri az embereket a háboru. Lelkesedő tömegek nem járnak ugyan az utcákat, de az ir polgárháboru egyik napról a másikra félbeszakad és a szocialisták kétségbeesett plakátjait senki sem olvassa. Csak azon csodálkoznak még eleinte, hogy a német, aki tegnap még szívesen látott üzletfél volt, ma ellenség, az orosz, az angolok ázsiai imperiálmuszának legveszedelmesebb ellensége, pedig szövetséges.

Hol van ezekben a nehéz időkben a háboru ellen harcoló, nemzetköziséget hirdető szocializmus? Mi történt a II. Internacionáléval?

Először úgy látszott, a munkásszövetségek hatalmas ereje meg tudja akadályozni a világkatasztrófát. Párisban már az első napokban nagyszabású tüntetéseket rendeznek, feleletül az „A Berlin” jelszavú, hazafias felvonulásokra. Ugyanekkor Németországban a szociáldemokrácia mindent elárasztott gyujtóhangú röpirataival. Az egyes államokban ekkor már azon fáradoztak, milyen jelmondatot találjanak ki, olyat, amely képes lenne a tömegek ellenállását megtörve, a munkások száz ezreit a zászlók alá csoportosítani. Először is azt hirdették, hogy a háborut csak önvédelemből viselik, mert az események bebizonyították, hogy a szomszéd volt a támadó fél.

A franciák ezenfelül jelszavukul választották a „Háboru a háboru ellen” jöhangzású mondatát, ezáltal jelképezve, hogy a porosz militarizmus letörésére indulnak harcra. A német munkás pedig elsősorban német volt mégis. Párisban még Jaurés jelenléte, cikkei és beszédei tartják az emberekben a lelket. Mikor a Rue du Croissant kicsiny kávéházában eldördülnek a halálhozó lövések és Jean Jaurés, utolsó porszem a nagy áradat útjában, eltűnik a forgatagban, megindul az áradat. Nincs az a hatalom, akár röpecdulák, beszedek képében, akár szófista világnézetek alakjában, ami feltarthatná.

(Folyt. köv.)

TERMINUS

Varieté / Bár

december havi nagy műsora:

DUO CHARLESS

a Kludsky-cirkusz nagy attrakciója

Duo Popescu ikariai játéka

Trio v. Rheinau mondain táncja

3 Bailey Brothers akrobaták

4 Harrison Girls excentr. táncai

Azonkívül **Mirabeli, Jenny** és más szőlistanők

Kezdeté fél 11 órakor

Rádió

Csütörtök, december 10. Bucuresti. 7.30:

A reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.15: Előadás. 18: Juea Vazul zenekar. Szórakoztató-zene. A szünetben körülbelül 19.50: Felolvasás. 21.10: Bach: Karácsonyi oratorium, előadja a rádiózenekar, a Carmen-énekkar, Costinescu Evancia, Dimitriu Nella, Alexandrescu Aurél és Marinescu G. 22.30: Hírek. 22.45: Szórakoztató-zene. 23.25: Hírek. Budapest I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Fel-

olvasás. 12: Az országos felsőoktatási kongresszus ünnepélyes megnyitásának közvetítése. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 17.15: Hanglemezek. 18: Gazdáknak. 18.30: Szalonötös. 19.30: Nyáry Andor felolvasása. 20: Szijj Dénes tárgyalóztár. 20.20: Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30: előadásának közvetítése: Önző óriás és Milánói Vénusz. 21.20: Hírek. 23.15: Időjárásjelentés. Majd külügyi negyedóra. 23.35: Cigányzene. 24: Jazz. 1.05: Hírek. Budapest II. 18: Hanglemezek. 19: Angol nyelvoktatás. 19.30: Chopin-művek. 20.30: Előadás. 21: Operettrészletek. 22.15: Hírek. 22.35: Bodrics Béla és cigányzenekara muzikál. Bécs. 18.30: Dalest. 20.30: Férfidalárda hangversenye. 23.20: Hegedűjáték. 24: Jazz. Belgrád. 19: Cselló és zongoraszonáta. 21: Népdalok. 21.30: Filharmónikus hangversenye. **Deutschlandsender.** 20: Vidám-est. 20.45: Közzene. 23.30: Zongorahármas. 24: Zenekari hangverseny. **Milánó.** 18.15: Énekverseny. 21.40: Vigjáték, utána szórakoztató-zene. 24.15: Táncczene. **München.** 20: Szórakoztató-zene. 23.45: Kamarazene. **Prága.** 21.50: Szimfónikus-hangverseny. 23.15: Szórakoztató-zene. **Róma.** 18: Ének és csellójáték. 21.40: Lemezek. 22: Opera, majd táncczene. **Stockholm.** 17.55: A Nobel alapítvány ünnepe. 23: Könnyű-zene. **Strasbourg.** 21.15: Lemezek. 22.15: Fuvószene. **Varsó.** 20.35: Bécsi-dalok. 23: Operettrészletek. 24: Táncczene.

Péntek, december 11. Bucuresti. 7.30: A reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.15: Előadás. 18: Szórakoztató-zene. Közben körülbelül 19: Időszéri anyag. 20: Felolvasások. 20.35: Operaközvetítés. A szünetekben hírek és sport. 23.55: Hírek külföldre. **Budapest I.** 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Állástalan zenészek szimfónikus zenekara. 15.40: Hírek. 17.15: Diákfelőrá. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Brahms: f-moll szonáta. 5. mű. 18.45: Bánóczy Dezső dr. előadása. 19.15: Régi magyar muzsika. 20.25: Sportközlemények. 20.35: Hanglemezek. 21.40: A divat harminc év előtt és ma. 22.20: Hírek. 22.40: A rádió szalonzenekara. 23.10: Időjárásjelentés. 24.05: Cigányzene. 1.05: Hírek. **Budapest II.** 19.30: Gyorsíró tanfolyam. 20.20: József Atilla és Sárközi György költeményei. 21.40: Hanglemezek. Bécs. 18.25: Énekkar citeraszólóval. 20.35: A szimfónikus hangversenye. 22.45: Táncczene. 23.30: Táncczene. **Belgrád.** 19.30: Népdalok. 23.20: A rádiózenekar. **Berlin.** 20.20: Operalemezek. 21.10: Zongoralemezek. 21.30: A rádiózenekar játéka. **Deutschlandsender.** 20: Tarka zenés, dalos-est. 22.40: Szórakoztató-lemezek. 23.30: Fuvola, oboa és csembalóhármas. 24: Szórakoztató-zene. **Köln.** 19: Könnyű-zene. 21.10: Katonazene.

Magyar könyvujdonságok

Horváth-Német: Kegyenc
Kovrig: Elsőosztályú fedélzete
Szabolcsi-Bence: Bevezetés zenetörténelembe

Riporterek antológiája
Kaposy: Kerékpáron Afrikát
Nordhoi: Lázadók

Havas: Kék vonat
Karácsony: Napos oldal

Benoit: Nyugat asszonya
Köves: Csavargók menelrendje

Kaphatók:

CULTURA

könyvkereskedésben

Timisoara IV., Bulev. Carol 16.

Telefon: 15-07

Lipsee. 19: Vegyes-zene. 21.10: Táncczene
Milánó. 18.15: Táncczene. 21.40: Vegyes zene. 22: Szimfónikus-hangverseny, má táncczene. **München.** 20: Vonószekar ját ka. 21.10: Operett. **Prága.** 23.15: Lemeze
Róma. 17: Zongorajáték. 21.40: Operett utána táncczene. **Stockholm.** 19: Lemeze
21: Opera. 23: Szórakoztató-zene. **Varsó.** 20.20: Dalok. 20.45: Operarészletek.

Egyes szó ára 3 lejt: vastagabb betűvel 5 lejt. Állástkeresők szavankint 2 lejt fizetnek. Jelleges hirdetések címét a kiadóhivatal nem kösölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Begolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvevő Cefatele Déli Hirlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 4. Fabrica: Kardotrafik, Piata Traian és Str. Mercor sarok. Principele Carol: Marchtrafik, Piata Küttl. A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Mindenes — kécsnő

Ka román nyelvet beszéli, kerestetik. I., Bulevard Carmen Sylva 36. (4919)

Szakácsnőt,

aki finoman főz, január 15-ére keresek. Friedrich Aladárné, IV. ker., Str. Emanuel Gojdu 16. Jelentkezés d. e. 9—11, d. u. 3—6 óráig. (4921)

Állást keres

Géplakatos

vagy ehhez hasonló állást keresek. Cimeket a kiadóba kérek. (4920)

Bakás

1-szobás

kerti fürdő-szobás garzonlakás, azonnal kiadó. III., Str. Treboniu Laurean 3. (4830)

3-szobás

modern lakás balkonnal, fürdőszobával, azonnal havi 1500 leiert kiadó. IV., Müller Guttenbrunn 23. (4918)

1-szobás

kényelmes fürdőszobás, konyhás lakást az I. kerületben vagy a Bulev. Mihai Viteazul elején kívénnek. Cimeket „Pontos fizető” jellegére a kiadóba kérek. (3002)

Adás-vétel

Kitűnő zongora,

hegedű, ampir szalóngarnitúra, szőnyeg 2.60—3.60 méretű, szekrények, falóra, szobanövények, nagy kalitka, eladók. II., Piata Coronini I., II. em. 7 a. (4909)

Törött aranyat

aranyfogat, ezüstöt, annak valódi értékéért csak „Ora Fixa”-cégnél adhatja el. IV., Str. I. C. Bratianu 31. (1020)

Eladók

szekrények, leányszoba-butor, képek, nipppek és egy nagy baba. III., Str. 1 Decembrie 54 szám. (4915)

Karácsonyra

esküvőre, alkalmakra, ajándékot ne vegyez előt kirakataimat, üzletemet meg ne tekintette. Alkalmi vételekből szívesen jutattol: k. vevőimnek karácsonyi ajándéko

STERNBERG

Strada Mercy (841)

Eladó

jó állapotban lévő kézimangorló. I., Piata Bratianu 3. Ungár. (3084)

Kisebb bérházat

keresek megvételre az I. kerületben, egy millió lelig. Riemschneider Ferdinand, II. Vasilie Carlova 22. (4914)

Fűszer-vegyeskereskedés

azonnal eladó. III., Str. Dragomir 17. (4922)

Pipák, szipkák

valódi tajtékból, újak és régiak, borostyán elefantgyarból, ugyszintén fából, galeitéből, dohánytárcák, szivarnak, cigarettánah borból, pléből, alpakkábi: és mindenféle dohánnyati cikkek karácsonyi ajándéknak legolcsóbban vásárolhat March special trafikban, Timisoara IV., Piata Küttl 1. (4923)

Különfélé

Olesón

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Glorie 9. Adám Willwerth. (4382)

Leszaladt harisnyaszemek felszedését pontosan és olcsón vállalom. II. ker., Str. Gh. Asachi 21. Ujtér sarokház.

HIRDESSEN

A DELI HIRLAPBAN

A legnagyobb öröm a gyermek részére karácsonykor egy jó könyv!

Előfizetőink és olvasóink a Déli Hirlap kiadóhivatalában a következő könyveket vásárolhatják

önköltségi árban:

Tutsek Anna: Trófás mesék	20 lei
Grimm-mesék	20 lei
Balla Ignác: Két kis lurkó	20 lei
Szinetár György: 8 fű 8 története	20 lei
Szegedy Ila: Kis fiuk, kis lányok igaz története	20 lei
Gárdonyi Géza: Mindentudó Gergely bácsi	20 lei
Benedek Elek: Öcsike	20 lei
Z. Tábory Piroska: Béke-sziget	20 lei
Swift: Gulliver utazásai	20 lei
Ego: Bodnár Ius pályaválasztása	45 lei
Andersen meséi	60 lei
Tutsek Anna: Régi emlékek	60 lei
Courths-Mahler: A kis libapásztor	90 lei
Donászy Ferenc: Oroszlánok és tigrisek között	65 lei
Cooper: Az utolsó mohikán	50 lei
Elen Mary dr. Fábián: Egy csokorba kötött mese	55 lei
Greenhorn: Három világrész csavargója	144 lei
Andrews: A sarkoktól az egyenlítőig	144 lei
Muncke: Hagenbeck munkában	144 lei

és még számos más gyermek- és ifjúsági könyv a legolcsóbb áron.

Vidéki előfizetőinknek postán küldjük a kívánt könyveket a portó hozzájárulásával utánvétel

Déli Hirlap kiadóhivatala

Timisoara I., Piata Bratianu